

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka
 ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரīட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரīட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka

11 S I, II

262082

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (සාමාන්‍ය පෙළ) විභාගය, 2022(2023)
 கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (சாதாரண தர)ப் பரீட்சை, 2022(2023)
 General Certificate of Education (Ord. Level) Examination, 2022(2023)

බුද්ධ ධර්මය I, II
 பௌத்தம் I, II
 Buddhism I, II

පැය තුනයි
 மூன்று மணித்தியாலம்
 Three hours

අමතර කියවීම් කාලය - මිනිත්තු 10 යි
 மேலதிக வாசிப்பு நேரம் - 10 நிமிடங்கள்
 Additional Reading Time - 10 minutes
 අමතර කියවීම් කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීමටත් පිළිතුරු ලිවීමේදී ප්‍රමුඛත්වය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය කර ගැනීමටත් යොදාගන්න.

බුද්ධ ධර්මය I

උපදෙස්:

- * සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- * අංක 1 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවල, දී ඇති (1), (2), (3), (4) යන පිළිතුරුවලින් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැළපෙන හෝ පිළිතුර තෝරා ගන්න.
- * ඔබට සැපයෙන පිළිතුරු පත්‍රයේ එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති කව අතුරෙන් ඔබ තෝරාගත් පිළිතුරෙහි අංකයට සැසඳෙන කවය තුළ (X) ලකුණ ගොදුරු.
- * එම පිළිතුරු පත්‍රයේ පිටුපස දී ඇති අනෙක් උපදෙස් ද සැලකිල්ලෙන් කියවා, ඒවා ද පිළිපදින්න.

1. බුදුරජාණන් වහන්සේ කම පළමු ධර්මදේශනය පැවැත් වූ ස්ථානය හා උන්වහන්සේගේ පරිනිර්වාණය සිදු වූ ස්ථානය දැක්වෙන වරණය කුමක් ද?
 (1) ලුම්බිණි සල් උයන හා උපවත්තන සල් උයන (2) ලුම්බිණි සල් උයන හා ඉසිපතන මිගදාය
 (3) ඉසිපතන මිගදාය හා සප්තපර්ණි ගුහාව (4) ඉසිපතන මිගදාය හා උපවත්තන සල් උයන
2. සිදුහත් බෝසතුන්ගේ අනුපමේය රූපශ්‍රිය හා ශාන්තබව දැක "මෙවන් පුතකු ලද මවක් පියෙක් නිවුණෝ වෙතියි" ප්‍රකාශ කරනු ලැබුවේ,
 (1) සුජාතා සිටු දියණිය විසිනි. (2) ප්‍රජාපති ගෝතමීය විසිනි.
 (3) කිසා ගෝතමීය විසිනි. (4) මාගන්ධිය බිසව විසිනි.
3. රෝගියකු හට වෛද්‍යවරයකුගේ සේවය (වෛදකම) තරමටම, උපස්ථායකගේ සේවය (හෙදකම) වැදගත් වන බව බුදුරජාණන් වහන්සේ ආදර්ශයෙන් ම පෙන්වා දුන් අවස්ථාවකට නිදසුනක් වන්නේ,
 (1) සුනීත කථා පුවතයි. (2) සෝපාක කථා පුවතයි.
 (3) මට්ටකුණ්ඩලී කථා පුවතයි. (4) පුනිගත්තකිස්ස කථා පුවතයි.
4. සංග්‍රාම භූමියක සිටින ඇතෙකුට සතුරාගෙන් කෙතරම් හී පහර වැදුන ද පසුපසට නොයන්නාක් මෙන් නින්දා ප්‍රශංසා ආදිය හමුවේ නොසැලී ඉදිරියට යාමේ හැකියාවක් බුදුරජාණන් වහන්සේට විය. මෙය,
 (1) පුරිසදම්ම සාරථී ගුණය නමින් හැඳින්වේ. (2) තාදී ගුණය නමින් හැඳින්වේ.
 (3) මහා කරුණා ගුණය නමින් හැඳින්වේ. (4) යථාවාදී තථාකාරී ගුණය නමින් හැඳින්වේ.
5. නිවන් පසක් කිරීමට අවශ්‍යවන මනා වූ ප්‍රතිපත්ති රකින බැවින් මහාසංඝරත්නය,
 (1) සුපට්ටන නම් වන සේක. (2) උපුපට්ටන නම් වන සේක.
 (3) ඤායපට්ටන නම් වන සේක. (4) සාමීච්චට්ටන නම් වන සේක.
6. බුදුරජාණන් වහන්සේ අන්‍ය ආගමික ආරාමවලට වැඩම කළ කල්හි ඉතා උණුසුම් ආකාරයෙන් උන්වහන්සේ පිළිගනු ලැබූ බව බොහෝ සුත්‍රවල දැක්වේ. මෙයින් ප්‍රකට වන්නේ උන්වහන්සේ තුළ පැවති,
 (1) ආගමික සහනශීලී බවයි. (2) උපේක්ෂා සහගත බවයි.
 (3) අකම්ප්‍ය ගුණයයි. (4) මහා කරුණා ගුණයයි.
7. බුදුරජාණන් වහන්සේ, පිප්ඵලී ගුහාවට වැඩමකොට සත්ත බොජ්ඣංග ධර්මය දේශනා කිරීමෙන් පසු එය ශ්‍රවණය කොට තම රෝගී තත්ත්වයෙන් මිදුනේ,
 (1) මහා කාශ්‍යප හිමි ය. (2) ශිරිමානන්ද හිමි ය.
 (3) මහ මුගලන් හිමි ය. (4) චුන්ද හිමි ය.

8. ස්වභාවික පරිසරයම දම්සහා මණ්ඩප බවට පත් කරගත් අවස්ථා රැසක් ගෞතම බුදුසිරිතෙත් ප්‍රකට වේ. ඒ අනුව උන්වහන්සේ වේදනා පරිග්‍රහ සූත්‍රය දේශනා කළේ,
- (1) අවිරවනී නදී තීරයේ පිහිටි අඹ වනයේ දී ය. (2) වම්පා නුවර අසල ගග්ගරා පොකුණ සමීපයේ දී ය.
  - (3) ගිජ්ජකුට පර්වතයේ සුකරකත ලෙනෙහි දී ය. (4) විශාලා මහනුවර වන පියසක දී ය.
9. සිදුහත් බෝසතාණන් වහන්සේ නෙක්ඛම්ම පාරමිතාව සම්පූර්ණ කළ ආකාරය ප්‍රකටවන ජාතක කථාව කුමක් ද?
- (1) ලෝමහංස ජාතකය (2) මධ්‍යදේව ජාතකය
  - (3) තේමිය ජාතකය (4) මහාකපි ජාතකය
10. තණ්හා මාන මිත්‍යාදෘෂ්ටියෙන් තොරව කරුණා ප්‍රඥාවෙන් යුතුව තමාගේත් අනුන්ගේත් අභිවෘද්ධිය පිණිස බලවත් උත්සාහය ඇති කරගනිමින් සම්පූර්ණ කරන පාරමිතාව හඳුන්වන්නේ,
- (1) ප්‍රඥා පාරමිතාව නමිනි. (2) චීර්ය පාරමිතාව නමිනි.
  - (3) අධිෂ්ඨාන පාරමිතාව නමිනි. (4) ක්ෂාන්ති පාරමිතාව නමිනි.
11. බුදුරජාණන් වහන්සේ, ගිරිමානන්ද හිමියන්ට රෝග වැළඳීමට හේතුවන කරුණු අටක් දේශනා කළහ. එම කරුණු අතරට අයත් නොවන කරුණ කුමක් ද?
- (1) පින් ධාතුව කිපීම (2) ලේ ධාතුව කිපීම
  - (3) සාත්‍ය විපර්යාස හේතු වීම (4) කර්ම විපාක පදනම් වීම
12. බුදුරජාණන් වහන්සේ, “යමෙක් මල් පලතුරු උයන්, වනාන්තර වවක් ද, ඒදඬු පාලම් පැන්හල් පොකුණු නහා දෙත් ද ඔවුන්ට දිවා රැ පින් වැඩේ.” යනුවෙන් දේශනා කළේ,
- (1) අනේපිඬු සිටුතුමා ඇසූ ප්‍රශ්නයකට පිළිතුරු වශයෙනි.
  - (2) තෝදෙය්‍ය පුත්‍ර සුභ මානවකයා ඇසූ ප්‍රශ්නයකට පිළිතුරු වශයෙනි.
  - (3) එක්කරා දෙවියෙක් විමසූ ප්‍රශ්නයකට පිළිතුරු වශයෙනි.
  - (4) විශාඛාව විමසූ ප්‍රශ්නයකට පිළිතුරු වශයෙනි.
13. ජාතික, ආගමික හා සංස්කෘතික විවිධත්වයක් ඇති ශ්‍රී ලාංකික ජන සමාජයේ සහජීවනයෙන් ක්‍රියාකිරීම සඳහා අදාළ නොවන කරුණ කුමක් ද?
- (1) කුමන ආගමකට ජාතියකට අයත් අයෙකුට වුව ද අවැඩක් නොකර සිටීම ය.
  - (2) සියලු ජාතීන් කෙරෙහි සතර සංග්‍රහ වස්තුවලට අනුව පැවතීම ය.
  - (3) වෙනත් ආගමික සිද්ධස්ථානවලට ගරු කිරීම හා හානි නොකිරීම ය.
  - (4) සෑම ආගමකින්ම උගන්වන්නේ එක ම දෙයක් බව පිළිගෙන සියලු ආගම් ඇදහීම ය.
14. “ස්වාමීනී මම බොහෝ දේ පාඩම් කර ඇත්තෙමි. එහෙත් දැන් ඒවා මතකයට නංවා ගත නොහැකි ය. එයට හේතුව කුමක්දැයි” බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙත පැමිණි බමුණෙක් විමසූ කල්හි උන්වහන්සේ දේශනා කළේ,
- (1) පංච නිවරණ ධර්ම සිත තුළ ක්‍රියාත්මක වීම නිසා මතකයට නොඑන බවයි.
  - (2) අකුසල මූල තුන සිත තුළ ක්‍රියාත්මක වීම නිසා මතකයට නොඑන බවයි.
  - (3) සතර අගභියෙන් යුතුව කටයුතු කිරීම නිසා මතකයට නොඑන බවයි.
  - (4) පස් පව්වල නිරතවීම නිසා මතකයට නොඑන බවයි.
15. කුසල ධර්ම දියුණු කරන මානසික අභ්‍යාසය භාවනාව බව පෙන්වා දී ඇත. මෙහිදී කුසල ධර්ම යන්නෙන් අදහස් වන්නේ,
- (1) නිරෝගී, නිවැරදි, දක්ෂ යන්නයි. (2) සැදැහැවත්, පිංවත්, නිවැරදි යන්නයි.
  - (3) යහපත්, ගුණවත්, නිරෝගී යන්නයි. (4) දක්ෂ, ධර්මධර, ශික්ෂාකාමී යන්නයි.
16. සම ම භාවනාවේ දී කෙටි කලකින් උසස් ප්‍රතිඵල ලබාගැනීමට අනුගමනය කළ යුතු වඩාත් වැදගත් පිළිවෙත වන්නේ,
- (1) සම සතලිස් කර්මස්ථාන ඉගෙන ගැනීමයි.
  - (2) උපදේශ සහිත ව වර්තයට පුදුසු කර්මස්ථානයක් වැඩීමයි.
  - (3) පුද්ගල වර්ත ලක්ෂණ හඳුනාගෙන තිබීමයි.
  - (4) භාවනාවේ පූර්ව අවශ්‍යතා ගැන මනා දැනීමක් ලබා ගැනීමයි.
17. “ඔබ වහන්සේගේ ශාස්තෘවරයා දෙසන් දහම කුමක් ද?”
 “හේතු ප්‍රත්‍ය ඇතිකල ඇතිවන්නා වූ ධර්මයේ හේතු ප්‍රත්‍ය නැතිකල නැති වෙත් යන දහම මාගේ ශාස්තෘ බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරති.”
 ඉහත ප්‍රශ්නය නැගූ හා ඊට ඉහත පිළිතුර ලබාදුන් දෙදෙනා වනුයේ,
- (1) සංජය පිරිවැජියා හා අස්සජි හිමි ය. (2) කෝලිත පිරිවැජියා හා අස්සජි හිමි ය.
  - (3) උපතිස්ස පිරිවැජියා හා අස්සජි හිමි ය. (4) උපතිස්ස පිරිවැජියා හා කොණ්ඩඤ්ඤු හිමි ය.

18. නාම රූප ධර්ම හේතුකොට ගෙන ආයතන හය (අධ්‍යයන) ඇතිවන බව පරිච්චසමුප්පාදයේ දැක්වේ. එම ආයතන හය දැක්වෙන වරණය කුමක් ද?
- (1) නාම, රූප, වේදනා, සංඥා, සංඛාර, විඤ්ඤාණ
  - (2) රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස, ස්පර්ශ, ධර්ම
  - (3) පඨවි, ආපේ, තේජෝ, වායෝ, ආකාශ, සමුද්‍ර
  - (4) වස්ථු, සෝක, සාණ, ජීවිතා, කාය, මන
19. පුනර්භවය තහවුරු කරන සත්ත්වයාගේ පෙර භවයන්හි පැවැත්ම හා මතු භවයන්හි පැවැත්ම දක්නා ඥාණයන් හඳුන්වන්නේ,
- (1) පුබ්බේ නිවාසානුස්සති හා චුතුපපාත ඥාණ යනුවෙනි.
  - (2) පුබ්බේනිවාසානුස්සති හා ආසවක්ඛය ඥාණ යනුවෙනි.
  - (3) චුතුපපාත හා ඉද්ධිවිධ ඥාණ යනුවෙනි.
  - (4) දිබ්බසෝක හා පරචීත්තචීජානන ඥාණ යනුවෙනි.
20. බුදුදහමට අනුව දුකින් මිදීමට අදාළ මග අනුපූර්ව ශික්ෂාවකි. අනුපූර්ව ක්‍රියාවලියකි. අනුපූර්ව ප්‍රතිපදාවකි. මෙම අනුපිළිවෙළින් යා යුතු ගමන් මගෙහි පළමු පියවර ලෙස සැලකෙන්නේ,
- (1) සමාධියයි. (2) ප්‍රඥාවයි. (3) සද්ධාවයි. (4) භාවනාවයි.
21. මහ ඇතාගේ අඩි සලකුණු තුළට වනයේ වෙසෙන ඕනෑම සතෙකුගේ අඩි සලකුණු ඇතුළු කළ හැකිවන්නා සේම, අවුරුදු හතළිස් පහක් මුලුල්ලේ බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ ධර්මය ඇතුළත් කළ හැකි ප්‍රධාන ම ධර්ම කරුණ වන්නේ,
- (1) සතර සතිපට්ඨානයයි. (2) චතුරාර්ය සත්‍යයයි.
  - (3) සතර සංග්‍රහ වස්තුවයි. (4) සතර සෘද්ධිපාදයයි.
22. මරණින් මතු පළමු ආත්මභාවයේ දී හෙවත් ඊළඟ භවයේ දී විපාකදීමට ඉදිරිපත්වන කර්ම හඳුන්වන්නේ,
- (1) දිට්ඨධම්මචේදනීය කර්ම ලෙස ය. (2) උපපජ්ජචේදනීය කර්ම ලෙස ය.
  - (3) අපරාපරියචේදනීය කර්ම ලෙස ය. (4) අහෝසි කර්ම ලෙස ය.
23. වෙනත් සත්ත්ව වර්ගයා අතර ජීව විද්‍යාත්මක වෙනස්කම් දැක්වීමට බොහෝ සාධක පැවතිය ද මිනිසා පිළිබඳ එබඳු වෙනස්කම් දැක්විය නොහැකි බවත් ලිංග ජාති වශයෙන් මිනිසුන් අතර සමානත්වයක් ඇති බවත් දේශනා කරනු ලැබූයේ,
- (1) වසල සූත්‍රයේ දී ය. (2) කසීහාරද්වාජ සූත්‍රයේ දී ය.
  - (3) වාසෙට්ඨ සූත්‍රයේ දී ය. (4) අග්ගඤ්ඤ සූත්‍රයේ දී ය.
24. දානය හා ධර්මානුකූල හැසිරීම යන මඟුල් කරුණු දැක්වෙන මංගල සූත්‍ර දේශනා පාඨය ඇතුළත් වරණය කුමක් ද?
- (1) “දානං සීලං පරිච්චාගං” (2) “දානං සීලං ච භාවනා”
  - (3) “දානං සග්ගස්ස සෝපාණං” (4) “දානං ච ධම්මචරියාව”
25. සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ දැක්වෙන පරිදි පැවිදි පක්ෂය විසින් ගිහි ජනතාව වෙනුවෙන් ඉටු කළ යුතු යුතුකම් අතරට අයත් නොවන කරුණ වන්නේ,
- (1) පවින් වැළැක්වීම ය. (2) යහපත් ක්‍රියාවල යෙදවීම ය.
  - (3) මෛත්‍රී සහගතව කථා කිරීම ය. (4) සුගතියට මග කියාදීම ය.
26. පුද්ගලයකුගේ දියුණුවට මෙන්ම පරිහානියට ඉවහල්වන කරුණු සඳහන් කරමින් දේශනා කරන ලද්දේ,
- (1) මංගල හා වසල සූත්‍රයි. (2) මංගල හා සිගාලෝවාද සූත්‍රයි.
  - (3) මංගල හා පරාභව සූත්‍රයි. (4) පරාභව හා වසල සූත්‍රයි.
27. ගිහි ජීවිතය හා සම්බන්ධව සැලකීමේ දී ජීවිත හා දේපල ආරක්ෂාවීම, පවුල් ජීවිතයේ සාමය හා සතුව ඇතිවීම, විශ්වාසය, මනා සිහිබුද්ධිය හා සෞඛ්‍ය ඇතිවීම යන කරුණු සුරක්ෂිත වන්නේ,
- (1) දස පින්කිරියවන්වල යෙදීම තුළිනි. (2) පංචශීල ප්‍රතිපත්තියෙහි පිහිටා කටයුතු කිරීම තුළිනි.
  - (3) ත්‍රිවිධ පුණ්‍යක්‍රියාවල යෙදීම තුළිනි. (4) සතර සංග්‍රහවස්තුවල යෙදීම තුළිනි.
28. “තඛාට අහික වූ අයහපත් දේ කිරීම ඉතා පහසු ය. වැඩදායක යහපත් දේ කිරීම අපහසු ය.” මෙම අදහස ඇතුළත් ධම්මපද ගාථාවේ මුල් දෙපදය වන්නේ,
- (1) “අත්තනාව කතං පාපං - අත්තනා සංකිලිස්සති” යන්නයි.
  - (2) “යො වෙ වස්සසතං ජීවේ - දුස්සීලෝ අසමාහිතො” යන්නයි.
  - (3) “සුකරානි අසාධුනී - අත්තනෝ අහිතානි ච” යන්නයි.
  - (4) “නතං කම්මං කතං සාධු - යං කත්වා අනුතප්පති” යන්නයි.

262082

29. නුවණින් පිරික්සා, සිතා විමසා කටයුතු කිරීම, රෝග නිධානය විමසා පිළියම් කරන වෛද්‍යවරයා මෙන් ක්‍රියා කිරීම, දොස් නිදොස් සොයා බලා නිදොස් දේ කිරීම යන අදහස් ඇතුළත් පාඨය කුමක් ද?
 (1) සුවිකම්ම (2) නිසම්මකාරී (3) සඤ්ඤාන (4) ධම්මජීවී
30. බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් සිත්කලු ස්ථාන ලෙස වර්ණනා කරන ලද නිග්‍රෝධය, වෛර ප්‍රපාතය, කාලශීලාව, සප්ප සොණ්ඩික පඬිභාරය හා තපෝදාරාමය වැනි ස්ථාන පිහිටියේ,
 (1) විශාලා මහනුවරයි. (2) රජගහ නුවරයි. (3) කුසිනාරා නුවරයි. (4) සැවැත් නුවරයි.
31. දීඝ නිකායේ වක්කවත්ති සීහනාද සූත්‍රයේ සඳහන් පරිදි දල්හනෙමි නම් සක්විති රජු සතුටු පැවති සප්තරත්නය අතුරෙන් වතුරත්නයෙන් සංකේතවත් කරන්නේ,
 (1) රාජ්‍යත්වයයි. (2) රජුගේ රියසකයි. (3) වක්‍රාවාටයයි. (4) රාජ්‍ය ආරක්ෂාවයි.
32. රාජ්‍ය පාලනය පිළිබඳ බෞද්ධ ආකල්පය පැහැදිලි කෙරෙන ප්‍රකාශ කිහිපයක් පහත දැක්වේ.
 A - රාජ්‍ය පාලකයින් සමගිව ක්‍රියා කළ යුතු ය.
 B - රාජ්‍ය තුළ අධාර්මික ක්‍රියා මැඩලිය යුතු ය.
 C - නීතිය කඩ නොකොට ආරක්ෂා කළ යුතු ය.
 D - විශාරදයන්ගෙන් උපදෙස් ලබා ගත යුතු ය.
 මෙම ප්‍රකාශ අතුරෙන් සජ්න අපරිභානිය ධර්මවලට අයත් ප්‍රකාශ ඇතුළත් වරණය තෝරන්න.
 (1) A පමණි. (2) A සහ C පමණි. (3) B සහ C පමණි. (4) C සහ D පමණි.
33. වැලිවිට අසරණ සරණ සිරි සරණංකර සංඝරාජ මාහිමිපාණන් වහන්සේ විසින් රචිත ග්‍රන්ථ ගණයට ඇතුළත් නොවන්නේ,
 (1) මුනිගුණාලංකාරයයි. (2) බුදුගුණාලංකාරයයි.
 (3) සාරාර්ථ සංග්‍රහයයි. (4) සතර බණවර සන්නයයි.
34. ඉංග්‍රීසි පාලන සමයේ පිරිහීමට පත්ව තිබූ බෞද්ධ අධ්‍යාපනය හා බුදුදහම නගා සිටුවීමට දේශගිතෙකී පිරිස් සමග එක් වී පරම විඥානාර්ථ බෞද්ධ සමාගම පිහිටුවනු ලැබුවේ,
 (1) මිගෙට්ටුවත්තේ ගුණානන්ද හිමියන් විසිනි. (2) හික්කඩුවේ ශ්‍රී සුමංගල හිමියන් විසිනි.
 (3) අනගාරික ධර්මපාලකුමන් විසිනි. (4) හෙන්රි ස්ටීල් මිල්කට්තුමන් විසිනි.
35. පංචසතිකා සංගීතිය නමින් හැඳින්වෙන්නේ,
 (1) ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාවයි. (2) දෙවන ධර්ම සංගායනාවයි.
 (3) තෙවන ධර්ම සංගායනාවයි. (4) සිව්වන ධර්ම සංගායනාවයි.
36. කෙවැනි ධර්ම සංගායනාවේ ප්‍රතිඵල ගණයට අයත් නොවන කරුණ වන්නේ,
 (1) අභිධර්ම පිටකයට කථාවන්ථුප්පකරණය එක්වීම ය.
 (2) දුස්සීල මහණුන් සසුනින් තෙරපීම ය.
 (3) ධර්මය කටපාඩමින් රැගෙන යාමට භාණක පරපුරකට පැවරීම ය.
 (4) දේශීය හා විදේශීය ධර්ම ප්‍රචාරය සිදුවීම ය.
37. පුරා විද්‍යාඥයින්ගේ මතයට අනුව බුද්ධ ප්‍රතිමා කලාවේ ආරම්භය සිදු වී ඇත්තේ,
 (1) ක්‍රි.පූ. පළමුවන සියවසේ දී ය. (2) ක්‍රි.පූ. තෙවන සියවසේ දී ය.
 (3) ක්‍රි.ව. පළමු සියවසේ දී ය. (4) ක්‍රි.ව. තෙවන සියවසේ දී ය.
38. ලක්දිව බුදුදහම ස්ථාපිත වීමත් සමග දේවානම්පියතිස්ස රජතුමා විසින් ඉදිකරන ලද ථූපාරාම දාගැබෙහි තැන්පත් කර ඇත්තේ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ,
 (1) ශ්‍රීවා ධාතුව ය. (2) දකුණු අකු ධාතුව ය.
 (3) ලලාට ධාතුව ය. (4) වම් අකු ධාතුව ය.
39. ස්තුපය සඳහා ඉදි වූ වෘත්තාකාර පියස්සක් සහිත ගෘහය වේනියසර හෙවත් වටදාගෙය නමින් හැඳින්වෙන අතර පැරණි ලක්දිව වේනියසර අතර කලාත්මක බවින් අනූන වටදාගෙය පිහිටා ඇත්තේ,
 (1) ථූපාරාමයේ ය. (2) අම්බස්තලයේ ය. (3) ලංකාරාමයේ ය. (4) මැදිරිහිරියේ ය.
40. ශ්‍රී ලාංකේය බෞද්ධ සිතුවම් කලාව විෂයයෙහි භාරතීය ආභාසය ප්‍රබලව සිදුව ඇත. එහිලා ඉන්දියාවේ පැරණි අජන්තා සිතුවම්වලට නැකම් කියන සිතුවම් විද්‍යාමාන වන්නේ,
 (1) දඹුලු විහාර සිතුවම් තුළයි. (2) හිහිරි සිතුවම් තුළයි.
 (3) කැලණි විහාර සිතුවම් තුළයි. (4) දිඹුලාගල සිතුවම් තුළයි.

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka
 ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka

11 S I, II

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (සාමාන්‍ය පෙළ) විභාගය, 2022(2023)
கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (சாதாரண தர)ப் பரீட்சை, 2022 (2023)
General Certificate of Education (Ord. Level) Examination, 2022 (2023)

බුද්ධ ධර්මය I, II
பௌத்தம் I, II
Buddhism I, II

බුද්ධ ධර්මය II

- * පළමුවැනි ප්‍රශ්නය හා තවත් ප්‍රශ්න හතරක් ඇතුළු ව ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න.
- * පළමුවැනි ප්‍රශ්නයට ලකුණු 20 ක් ද තෝරා ගන්නා අනෙක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 10 බැගින් ද හිමි වේ.

1. (i) සිදුහත් බෝසතාණන් කිං කුසලගච්චි ව සිටි කාලයේ හමු වූ සමාපත්තිලාභී තවුසන් දෙදෙනාගේ නම් ලියන්න.
  - (ii) 'අරහං' බුදු ගුණයෙහි අර්ථය ලියන්න.
  - (iii) ලෝමහංස ජාතකයෙන් ප්‍රකට කෙරෙන්නේ අප මහ බෝසතාණන් වහන්සේ සම්පූර්ණ කළ කිනම් පාරමිතාව ද?
  - (iv) සමඵ භාවනාවෙන් ලැබිය හැකි ප්‍රයෝජන දෙකක් ලියා දක්වන්න.
  - (v) "දානං සීලං ච නෙක්ඛම්මං" යන ගාථාවෙන් දැක්වෙන්නේ කිනම් ධර්ම කරුණු පිළිබඳව ද?
  - (vi) ත්‍රි ශික්ෂාව නම් කරන්න.
  - (vii) "සුසුඛං වත ජීවාම - වේරිනේසු අවේරිනො" මෙම පාඨයේ අදහස ලියන්න.
  - (viii) ස්තුපාංග හතරක් නම් කරන්න.
  - (ix) "සංඛාර නිරෝධා විඤ්ඤාණ නිරෝධො" මෙහි අදහස පහදන්න.
  - (x) ශුද්ධාවේ ප්‍රභේද දෙක නම් කරන්න.
2. (i) ව්‍යග්ඝපජ්ජ සුත්‍රයේ දැක්වෙන පරිදි පුද්ගලයාගේ මෙලොව හිතසුව පිණිස පවතින කරුණු අතුරෙන් දෙකක් ලියන්න.
  - (ii) ඉහත (i) හි කරුණුවලින් එක් කරුණක් පැහැදිලි කරන්න.
  - (iii) යුතුකම් ඉටුකරන දැහැමි සමාජයක් ගොඩනැගීම සඳහා පංචබලි සංකල්පය ඉවහල්වන අයුරු පැහැදිලි කරන්න.
3. (i) "නකං කම්මං කතං සාධු" යන ධම්මපද ගාථාව සම්පූර්ණ කොට ලියන්න.
  - (ii) එම ගාථාවේ අර්ථය ලියන්න.
  - (iii) "අකුසලයෙන් වැළකී කුසලයෙහි යෙදීමෙන් දෙලොව ජීවිතය සාර්ථක කර ගැනීමට ධම්මපදය උපදෙස් සපයයි" විමසන්න.
4. (i) දස රාජ ධර්මවලට අයත් කරුණු අතුරෙන් දෙකක් නම් කරන්න.
  - (ii) සතර සංග්‍රහ වස්තු නම් කර ඉන් එකක් පැහැදිලි කරන්න.
  - (iii) ධාර්මික රාජ්‍ය පාලනයක් සඳහා බෞද්ධ දේශපාලන මූලධර්ම ඉවහල්වන ආකාරය විස්තර කරන්න.
5. (i) පංච නියාම ධර්ම අතුරෙන් දෙකක් නම් කරන්න.
  - (ii) විපාක දෙන ආකාරය අනුව කර්මයේ ප්‍රභේද හතර දක්වා ඉන් එකක් සැකෙවින් පහදන්න.
  - (iii) ශිෂ්‍ය ජීවිතයේ ගැටලු විසඳාගැනීම සඳහා පටිච්ච සමුප්පාද න්‍යාය උපයෝගී කොටගත හැකි ආකාරය පහදන්න.

[හඬවැනි පිටුව බලන්න.

6. (i) දෙවන ධර්ම සංගායනාව පැවැත්වීම සඳහා හේතු වූ කරුණු අතුරින් දෙකක් ගෙනහැර දක්වන්න.
- (ii) එම ධර්ම සංගායනාව පැවැත් වූ ස්ථානය, රාජානුග්‍රහය ලබා දුන් පාලකයා හා මූලිකත්වය ගෙන ක්‍රියා කළ මහරහතන් වහන්සේ ලියා දක්වන්න.
- (iii) දෙවන ධර්ම සංගායනාවේ ප්‍රතිඵල ශාසන ඉතිහාසය කෙරෙහි බලපෑ ආකාරය පහදන්න.
7. පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරින් දෙකකට කෙටි සටහන් ලියන්න.
- (i) රේරුකාණේ වන්දනාමල මහනාහිමි
- (ii) මෙමති භාවනාව
- (iii) සම්මා ආච්ච
- (iv) බුද්ධ ප්‍රතිමාව

***

අ.පො.ස. (සා.පෙළ) විභාගය - 2022 (2023)

11 - බුද්ධ ධර්මය

11 පත්‍රය

1. (i) සිදුහත් බෝසතාණන් සිං ආසලාවෙහි ව සිටි කාලයේ හමු වූ සමාජනිලාභී නව්‍යකර්ම දෙකෙහි නම ලියන්න.

ආලාප කාලාම, උද්දකරාම / උද්දකරාම පුත්ත

1-1
2-2

(ලකුණු 02යි)

(ii) 'අරහං' සිදු ඉඤ්ජෙහි අර්ථය ලියන්න.

සියලු කෙලෙසුන්ගෙන් දුරු වූ හෙයින් ද.

රහසිත්වත් පටි තොකළ හෙයින් ද.

සියලු පුජාවන් ලැබීමට සුදුසු වන හෙයින් ද "අරහං" නම් වන සේක.

50 - 01
1 - 0
2 - 1
3 - 2

(ලකුණු 02යි)

(iii) ලෝමනංස ජාතකයෙන් පුතට කෙරෙන්නේ අප මහ බෝසතාණන් වහන්සේ සම්පූර්ණ කළ සිතම් පාරමිතාව ද?

උපේක්ෂා පාරමිතාව (උපේක්ෂා)

(ලකුණු 02යි)

(iv) සමට භාවනාවෙන් ලැබිය හැකි ප්‍රයෝජන දෙකක් ලියා දක්වන්න.

පංච අභිඤා ලබා ගත හැකිවීම

අජට සමාපත්ති ලබා ගත හැකිවීම

ලෝභ, ද්වේශ, මෝහ ආදී කෙලෙස් සිතිවිලි පාලනය වීම

ධාරණ ශක්තිය වැඩිවීම

පාඩම් නිවීමේදී පහසුවක් ඇතිවීම

සිතෙහි තෘප්තිමත් ස්වභාවයක් ඇතිවීම

අසහනය නැතිවීම

ප්‍රසන්න පෙනුමක් ඇතිවීම

නාසික මානසික රෝග පීඩා දුරුවීම

නිරෝගී වීම

සිත එකඟ කර ගැනීමට උපකාරීවීම

ආදී අදාළ නිවැරදි කරුණු සඳහන් ව ඇත්නම් ලකුණු දෙක ලබා දෙන්න.

හරි පිණිස බව වැනි වීම

1-1
2-2

(ලකුණු 02යි)

2. (i) විනයකොමිෂන් ඉහත දැන්වීමට පිටුපස දැක්වූ ලේඛනවලින් ඔබට අවබෝධ වන්නාවූ විනය පදනමේ අංශයන් සඳහා ලේඛන ලියන්න.

අංශයන්
අංශයන්
අංශයන්

- 1. උධාරණ සම්පදා - උත්සාහ සම්පන්නතාවය
- 2. ආරක්ෂිත සම්පදා - ආරක්ෂා සම්පන්නතාවය
- 3. කලාපීය මිත්තනා - කලාපීය මිත්‍ර සම්පන්නතාවය
- 4. සමජීවිකතා - අය වැය සමච්ඡේදන ජීවත්වීම

එක් කාරුණිකව ලකුණු බැගින් කාරුණිකව ලකුණු දෙක ලබා දෙන්න.
(ලකුණු 02යි)

(ii) ඉහත (i) හි කාරුණිකව එක් කාරුණිකව පැහැදිලි කරන්න.

1. උධාරණ සම්පදා - උත්සාහ සම්පන්නතාවය

තමන් කටයුතු කිරීමේදී උත්සාහයෙන්, දැන දෙපයේ වියයෙන්, දහඩිය වගුරුවා, ධාර්මිකව, ධාර්මික ක්‍රියා අනුමතය කරමින් සිදුකළ යුතුය. එය උත්සාහ සම්පන්නතාවයයි, ධාර්මික රැකියා ලෙස;

- 1. කෘෂි කර්මාන්තය
- 2. වෙළඳාම
- 3. ගව පාලනය
- 4. ආරක්ෂක සේවය
- 5. රාජ්‍ය සේවය
- 6. වෙනත් ශිල්ප කර්මාන්ත දක්වා තිබේ.

2. ආරක්ෂිත සම්පදා - ආරක්ෂා සම්පන්නතාවය

ධාර්මිකව උපයා සපයාගත් ධනය විනාශ වීමට ඉඩ නොදී ආරක්ෂා කර ගැනීම ආරක්ෂා සම්පන්නතාවයයි.

ධනය විනාශ වී යා හැකි ක්‍රම ලෙස;

- 1. රජයට අයත්වීම
- 2. සොරුන් විසින් පැහැර ගනු ලැබීම
- 3. ගිණිතොන් හා ජලයෙන් විනාශයට පත්වීම
- 4. තමා ප්‍රිය නොකරන අයට අයත්වීම ආදිය දක්වා තිබේ.

3. කලාපීය මිත්තනා - කලාපීය මිත්‍ර සම්පන්නතාවය

කලාපීය මිත්‍රයින් හෙවත් යහපත් මිතුරන් ඇසුරු කිරීමයි. සඳ්ධා, සීල, වාග, පඤ්ඤා ආදී ගුණ ධර්මයන්ගෙන් පිරිසුන් යහපත් මිතුරන් ඇසුරු කිරීමයි.

4. සමජීවිකතා - අය වැය සමච්ඡේදන ජීවත්වීම

තමාගේ ආදායම හා වියදම හොඳින් දැන ආදායමට වඩා වියදම වැඩි නොකොට ජීවත්වීමයි. එනම් අය වැය මනාව තුලනය කරගෙන ධනය පරිහරණය කිරීමයි.

එක් කාරුණිකව කෙටියෙන් හඳුන්වා තිබෙනම් ලකුණු තුන දෙන්න.
(ලකුණු 03යි)

(iii) සුදුසුකම් ඉටුකරන දැනුම් සමාජයක් නොවනුයුත් සඳහා පාඨමිලි සංකල්පය ඉවහල්වන අයුරු පැහැදිලි කරන්න.

සුදුසුකම් සහිතව ව්‍යවස්ථාපිත අන්තර්ගත සුදුසුකම් සහ දේශනාවලට දී ධාරිතාව මගින් උපයෝගී කරගත හැකි, උපයෝගී කිරීමේ අවස්ථාවකට පත්වන සුදුසුකම් ඉටුකිරීම සඳහා යොදාගත යුතු ආකාරය ද පැහැදිලි කළහ. සුදුසුකම් ඉටු කරන දැනුම් සමාජයක් නොවනුයුත් සඳහා එම සුදුසුකම් පාඨමිලි සංකල්පය ඉවහල්වේ.

පාඨමිලි යනු:

- 1. ආරම්භක මිලි
- 2. අතිරේක මිලි
- 3. ප්‍රතිඵලයක් මිලි
- 4. රාජ මිලි
- 5. දේවතා මිලි යන කරුණු පහයි.

5 - 4
4

විශේෂයෙන් පාඨමිලි නම්වූ ඉහත සුදුසුකම් පහ ඉටු කළ යුතුය.

ආරම්භක මිලි - ආරම්භක මිලි යනු උපයෝගී කිරීමේ අවස්ථාවකට පත්වන සුදුසුකම් ඉටු කිරීමයි.

අතිරේක මිලි - අතිරේක මිලි යනු ආගන්තුකයන්ට සංග්‍රහ සන්නාම කිරීමයි.

ප්‍රතිඵලයක් මිලි - ප්‍රතිඵලයක් මිලි යනු මි. ගී. ආදියට පිටපත් ලබාදීමෙන් සුදුසුකම් ඉටු කිරීමයි.

රාජ මිලි - රාජ මිලි යනු රට වැසියන් වශයෙන් ගෙවිය යුතු බදු ආදිය ගෙවීමෙන් රජයට සුදුසුකම් ඉටු කිරීමයි.

දේවතා මිලි - දේවතා මිලි යනු දේවතාවට පි. දී. ආදී ආගමික කටයුතු සිදු කිරීමයි.

සමාජයේ එ ඒ කණ්ඩායම්වලට කමාගෙන් ඉටුවිය යුතු මෙම සුදුසුකම් නොපිරිහෙන ලෙස ඉටු කිරීමෙන් දැනුම් සමාජයක් නොවනුයුත්.

පිළිතුර සමස්තයක් ලෙස සලකා ලකුණු දෙන්න.
(ලකුණු 05 යි.)

3. (i) "නතං කම්මං කතං සාධං" යන ධර්මපද භාෂාව සම්පූර්ණ කොට ලියන්න.

නතං කම්මං කතං සාධං
යං කත්වා අනුකම්පසී
යස්ස අස්සුමුඛෝ රෝදං
විපාකං පටිසේවසී

නතං කම්මං කතං සාධං

(ධර්ම පදය, බාල වග්ගය, 08 භාෂාව)

භාෂාව සම්පූර්ණයෙන් ලියා ඇත්නම් ලකුණු දෙක ප්‍රදානය කරන්න.

අක්ෂර වින්‍යාසය නොසලකන්න.
(ලකුණු 02 යි.)

(ii) සතර සංග්‍රහ වස්තු නම් කර ඉන් එකක් පැහැදිලි කරන්න.

- 1. දානය
- 2. ප්‍රිය වචනය
- 3. අර්ථවග්‍යාව
- 4. සමානාත්මතාව

1/2 - 0
 4 වැනි ප්‍රශ්න - 1
 ස්‍රිය වචන - 2

1. දානය

ජනතාවගේ ආර්ථික අභිවෘද්ධිය උදාකරලීම පාලනයාගේ වගකීම වේ. එහිලා ජීවනෝපාය මාර්ග පැහැදිලි, බන් වැටුප් ලබා දීම ආදිය දානය ලෙස හැදින්වේ.

2. ප්‍රිය වචන

ජනතාවගේ යහපත හා අභිවෘද්ධිය සඳහා ප්‍රිය වචන කතා කිරීමයි. බොරු කීම, කේලාම් කීම, හිස්වචන හා පරුෂ වචන කතා කිරීමෙන් වැළකී සත්‍ය හා මිනිසු වචන කතා කිරීම මෙයින් අදහස් කෙරේ.

3. අර්ථවග්‍යාව

රටවැසියන්ගේ යහපත හා දියුණුව පිණිස සිය කාලය, ශ්‍රමය, ධනය වැනි කරමින් ජනතා සේවයේ යෙදීම අර්ථවග්‍යාවයි.

4. සමානාත්මතාව

අභනිගාමී තොර් සියලු රටවැසියන් කෙරෙහි සම සිතින් කටයුතු කිරීමයි.

සතර සංග්‍රහ වස්තු නම් කිරීමට ලකුණු එකයි.
 ඉන් එකක් තේරියෙන් පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු දෙකයි.
 (ලකුණු 03 යි)

(iii) ධාර්මික රාජ්‍ය පාලනයක් සඳහා බෞද්ධ දේශපාලන මූලධර්ම ඉවහල්වන ආකාරය විස්තර කරන්න.

ධාර්මික රාජ්‍ය පාලනයක් සඳහා මුදුරපාණන් වහන්සේ දේශනා කොට වදාළ දේශපාලන මූලධර්ම අදාළ කරගත හැකිය. ජනතා භික්ෂාදී පාලනයක විසින් අනුගමනය කළ යුතුයැයි මුදු දහමේ ඉදිරිපත් කොට ඇති දස රාජධර්ම, දස සත්විකිවත්, සජ්ඣ අපරිභානිය ධර්ම, පංචසීල ප්‍රතිපත්තිය, සතර සංග්‍රහ වස්තු, සිව් බමු විහරණ, සතර අගනියෙන් තොරවීම ආදී රාජ්‍ය පාලන මූලධර්ම අනුගමනය කිරීමෙන් සියලු රටවැසියන්ට අර්ථවත් සේවාවක් ඉටුකිරීමට ඉඩ සැලසේ. එසේම මෙම රාජ්‍ය පාලන මූලධර්ම අනුගමනය කිරීමෙන් සිය රාජ්‍යයෙහි පරිභානිය වළක්වා, අභිවෘද්ධිය සලසා ගැනීමට අවස්ථාව සැලසේ.

කරුණු දෙකක්වත් ඇසුරෙන් පිළිතුර සකස් විය යුතුය.
 පිළිතුර සමස්තයක් ලෙස සලකා ලකුණු ලබා දෙන්න.
 (ලකුණු 05 යි)

කරුණු දෙකක්
 මුළු ලකුණු 5
 1-3
 2-5

5. (i) පංච නියාම යටතේ අනුරෝප් දෙකක් නම් කරන්න.

පංච නියාම යටතේ

- 1. උතු නියාම
- 2. බීජ නියාම
- 3. කම්ම නියාම
- 4. ධම්ම නියාම
- 5. විත්ත නියාම

1-1
2-2

කරුණු දෙකක් නම් කර තිබෙනම් උතුණු දෙක දෙන්න.
(උතුණු 02 ය)

(ii) විපාක දෙන ආකාරය අනුව කර්මයේ ප්‍රභේද හතර දක්වා ඉන් එකක් සැකෙවින් පහදන්න.

- 1. ගරුක කර්ම
- 2. ආසන්න කර්ම
- 3. ආවිණ්ණ කර්ම
- 4. කටත්තා කර්ම

ආසන්න කර්ම
1
2
3

1. ගරුක කර්ම

වෙනත් කර්මයකින් වළකාලිය නොහැකි වඩාත් ශක්තිමත් බලසම්පන්න කුසලාකුසල කර්ම ගරුක කර්ම නම් වේ. පංචානන්තරිය පාපකර්ම හා නියත මිත්‍යාදෘෂ්ටිය අකුසල පක්ෂයෙන්, පංච අභිඤා, අෂ්ට සමාපත්ති කුසල පක්ෂයෙන් ගරුක කර්ම ගණයට අයත් වේ.

2. ආසන්න කර්ම

මරණාසන්න අවස්ථාවේදී කරන ලද්දා වූ හෝ කලින් සිදුකරන ලදුව මරණාසන්න මොහොතේ සිතට නැඟුණා වූ හෝ කුසලාකුසල කර්ම ආසන්න කර්ම නම් වේ.

3. ආවිණ්ණ කර්ම

ජීවිත පුරුද්දක් ලෙස සිදු කරන ලද කුසලාකුසල කර්ම හා කලින් කරන ලදුව නිරන්තරයෙන් සිහි කරන ලද කුසලාකුසල කර්ම ආවිණ්ණ කර්ම නම් වේ.

4. කටත්තා කර්ම

දැඩි වේගයෙන් නොමැතිව සිදු වන අසම්පූර්ණ කුසලාකුසල කර්ම කටත්තා කර්ම නම් වේ.

ප්‍රභේද හතර නම් කිරීමට උතුණු එකයි.

එක් කරුණක් කෙටියෙන් පැහැදිලි කිරීමට උතුණු දෙකක් ලෙස උතුණු තුන ලබා දෙන්න.

(උතුණු 03 ය.)

(iii) ශිෂ්‍ය ජීවිතයේ ගැටලු විසඳාගැනීම සඳහා පවිච්ච සමුප්පාදන භාගය උපයෝගී කොටගත හැකි ආකාරය පහදන්න.

ශිෂ්‍ය ජීවිතයේ ගැටලු විසඳා ගැනීමට පවිච්ච සමුප්පාදන භාගය උපයෝගී කොට ගත හැකිය. ඕනෑම ගැටලුවක් ඇතිවීම, ඒ සඳහා බලපාන හේතු හඳුනා ගැනීම, ඊට විසඳුමක් සොයා ගැනීම හා ඒ සඳහා ඇති ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ තාර්කික පදනමක් හේතුවල ධර්මයෙන් ඉදිරිපත් කෙරේ. ගැටලුවේ සැබෑ හේතුව දැනු විට එම හේතුවට පිළියම් යෙදීමෙන් ගැටලුව නිරාකරණය කරගත හැකිය. විභාග අසමත්වීම ආදී ඕනෑම ශිෂ්‍ය ගැටලුවක් යථාර්ථවාදීව විශ්ලේෂණය කොට විසඳුම් සොයා ගැනීමට බුදු දහමේ ඉදිරිපත් වන හේතුවලවාදී නායය අදාළ කරගත හැකිය.

සෙසුන් වැනි සඳහා - 1 පිළිතුර සමස්තයක් ලෙස සලකා ලකුණු ලබා දෙන්න. (ලකුණු 05 යි.)

6. (i) දෙවන ධර්ම සංගායනාව පැවැත්වීම සඳහා හේතු වූ කරුණු අතුරෙන් දෙකක් ගෙනහැර දක්වන්න.

වජ්ජිපුත්තක භික්ෂූන් ඉදිරිපත් කළ දස වස්තුව - 1. මුළු ජනතාවට සිටිමට දුර්මතධාරී භික්ෂූන් සසුන් ගත වී සිටීම, පිරිසිදු බුදුදහම ආරක්ෂා කර දීමටම පවත්වාගෙන යාමේ අවශ්‍යතාව වනාන්තරය වැනි

ආදී කරුණු දෙකක් ඇත්නම් ලකුණු දෙක ලබා දෙන්න. (ලකුණු 02 යි.)

(ii) එම ධර්ම සංගායනාව පැවැත් වූ ස්ථානය, රාජානුග්‍රහය ලබා දුන් පාලකයා හා මූලිකත්වය ගෙන ක්‍රියා කළ මහරහතන් වහන්සේ ලියා දක්වන්න.

පැවැත් වූ ස්ථානය - විශාලා මහනුවර වාලුකාරාමයේදී / විශාලා මහනුවරදී
රාජානුග්‍රහය ලබා දුන් පාලකයා - කාලාඥෝක රජතුමා
මූලිකත්වය ගෙන ක්‍රියාකළ මහරහතන් වහන්සේ - සබ්බකාමී මහරහතන් වහන්සේ.

එක් කරුණකට ලකුණ බැගින් ලකුණු තුන දෙන්න. (ලකුණු 03 යි.)

(iii) දෙවන ධර්ම සංගායනාවේ ප්‍රතිඵල ශාසන ඉතිහාසය කෙරෙහි බලපෑ ආකාරය පහදන්න.

දෙවන ධර්ම සංගායනාවේ ප්‍රතිඵල ශාසන ඉතිහාසය කෙරෙහි දැඩිව බලපා ඇත. දස වස්තුව පිළිගත් දුර්මතධාරී වජ්ජිපුත්තක භික්ෂූහු සංගායනාවෙන් ඉවත් කොට ධර්ම විනය ගරු කළ මහරහතන් වහන්සේලා විසින් දෙවන ධර්ම සංගායනාව පවත්වා සසුන ස්ථාවර කළහ. දස වස්තුව පිළිගත් භික්ෂූ පිරිස වෙනම සංගායනාවක් පවත්වා මහාසාංඝික නමින් සම්ප්‍රදායක් පිහිටුවා ගත්හ. ඒ අනුව නිකාය භේදය ඇතිවීම, දස වස්තුව ධර්ම විනයානුකූලව විනිශ්චය කොට බැහැර කිරීම හා එම අදහස් දැයි වජ්ජි භික්ෂූන් සංගායනාවෙන් ඉවත් කිරීම නිසා සාසනය ස්ථාවර වීම, බුදුදහම තරහකාරීව ව්‍යාප්ත වීමට මහ පෑදීම ආදිය මෙම සංගායනාවේ ප්‍රතිඵල ලෙස දැක්විය හැකිය.

3 - වේ සඳහා - 2 පිළිතුර සමස්තයක් ලෙස සලකා ලකුණු දෙන්න. (ලකුණු 05 යි.)

7. පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරින් දෙකකට හෝ සවිභව ලියන්න.
(i) වරදකරුවන් වැරදිවීමේ මූලධර්ම

1897 ජූලි මස 19 වෙනි දින කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ පිටතම කෝට්ටයේ වරදකරුන් ප්‍රාමේයේ උපත ලද රුබේල් ගුණවර්ධන පිංවත් කුමරා 1906 ජනවාරි 08 වෙනි දින බුදුම පාරික පු. විද්‍යාලංකාර මිනිසන් වෙතින් පැරදී දිවියට එළඹ වරදකරුවන් වැරදිවීමේ යන නම ලැබීය. පසුව බුදුම රටට පැමිණි කොට බුදුම භාෂාව පුදුක කොට, ක්‍රිස්තියාන ධර්මය හා භාවනා ඉගෙනගෙන එරටදී උපසම්පදාව ලබා පසු කලෙක ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණි කළේය.

මෙරටට පැමිණි කිරීමෙන් පසු උන්වහන්සේ සම්බුදු සඳුනේ දියුණුව වෙනුවෙන් විශාල මෙහෙයක් ඉටු කළහ. මෙහෙයවනු ලැබූ වර්ධනය කරලීම සඳහා ඉන්ට් රාශියක් උන්වහන්සේ විසින් රැකියා කරන ලදී. මිනිසානම් අල්ලේවන විවිධයන් හතකද උන්වහන්සේ අඩුවද 100 ක් ආයු වලදා 1997 ජූලි 04 දින අයත් වී වදාළහ.

පිළිතුර සම්පන්නයක් ලෙස සලකා ලකුණු ලබා දෙන්න.
(ලකුණු 05B.)

(ii) මෙහෙව්‍රී භාවනාව

මෙහි භාවනාවට අයත් කර්මස්ථාන 40 අතුරින් එකකි මෙහිකඳුන්ගේ කර්මස්ථානය. එම කර්මස්ථානය අදාළ කරන භාවනාව මෙහෙව්‍රී භාවනාවයි. කර්මස්ථානේ සුභයේ දී මෙහෙව්‍රී වර්ධනය කළ කිසිය යුතු අභ්‍යන්තර, මෙහෙව්‍රීය වර්ධන ආකාරය, එහි ආරම්භය ආදිය විස්තර වේ. මෙහෙව්‍රීය භාවනාවක් ලෙස පැවීමේදී සලසුව කමාටත් ඉන්පසු සම්පන්නයින්ටත් ආදී වශයෙන් සමස්ත ලෝකවාසීන්ටම මෙහි සිත පැතිරවිය යුතු ආකාරය විස්තර වේ. මෙහි පැවීමේ ආරම්භය රැකගැනීම දක්වා තිබේ.

පිළිතුර සම්පන්නයක් ලෙස සලකා ලකුණු ලබා දෙන්න.
(ලකුණු 05B.)

(iii) සම්මාන ආදී

සම්මාන ආදී යනු ආර්ය අභිධර්මය මාර්ගයේ සහිත මාර්ගයකි. පැරදී සහගත වීමක විශේෂත්වයෙන් පැළඹී දැකුම් වීමක විශේෂයක යෙදීම සම්මාන ආදී වෙයි. නිවැරදි, දැනුම් දීම පැවැත්ම මින් අදහස් වේ. පැවැත්ම පැරදී වෙළඳාම් හැරියෙන් පැළඹිය යුතුය. ඒවා;

- 1. අභි ආයුධ වෙළඳාම
- 2. සත්ව වෙළඳාම
- 3. මිනිසාගේ වෙළඳාම
- 4. මිනිසාගේ වෙළඳාම
- 5. විසව්‍ය වෙළඳාම යන අදහූම් වෙළඳාම්වලින් පැළඹී දැකුම් වෙළඳාමින් යෙදීම මුළු අයත් වේ.

පිළිතුර සම්පන්නයක් ලෙස සලකා ලකුණු ලබා දෙන්න.
(ලකුණු 05B.)

